

Nr 214.

Godkänd av första kammaren den 8 maj 1936.

Godkänd av andra kammaren den 8 maj 1936.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 81.)

Till Konungen.

1:o). **Karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet.**

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1936/1937 (punkten 91 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition angående karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet, som kunde varda riksdagen förelagd, beräkna för budgetåret 1936/1937

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar ett anslag av 26,900 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader ett förslagsanslag av 4,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Utrustning ett reservationsanslag av 180,000 kronor;

dels ock till Universitetssjukhus: Understöd och ersättningar till serafimerlasarettet i Stockholm ett anslag av 1,031,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition (nr 171), under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att

dels godkänna följande avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Bihang till riksdagens protokoll 1936. 14 saml. Nr 214—216.

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Grundbelopp	kronor 22,400
b. Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i> . . . . . »	1,000 23,400
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	kronor 14,000
	Summa förslagsanslag kronor 37,400;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 37,400 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 4,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Utrustning för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 180,000 kronor;

dels besluta, att staten skall enligt avtal, som i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen i statsrådsprotokollet angivna grunderna må komma att träffas mellan Kungl. Maj:t och direktionen över serafimerlasarettet, från och med den 1 juli 1937 övertaga lasarettets drift, ävensom, under förutsättning härav, att från och med samma dag lasarettet och karolinska sjukhuset skola stå under gemensam förvaltning av direktionen för sistnämnda sjukhus;

dels ock till Universitetssjukhus: Understöd och ersättningar till serafimerlasarettet i Stockholm för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 1,007,000 kronor, att utgå under de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

Serafimerlasarettet har, såsom av statsrådsprotokollet närmare framgår, till uppgift att vara en vårdanstalt för sjuka och en undervisningsanstalt för utbildande av läkare. Till sin juridiska natur torde institutionen närmast få betraktas såsom en stiftelse. I avseende å den finansiella grundvalen för sjukhuset märkes, att detsamma — i den mån utgifterna ej täckas av patientavgifter (omkring 34 procent av 1933/1934 års inkomster) — för sin verksamhet är i huvudsak beroende av bistånd från det allmännas sida, nämligen dels — på grund av gällande avtal — från Stockholms stad (omkring 16 procent av inkomsterna) samt Stockholms län (omkring 12 procent), dels ock från staten (omkring 35 procent). Stiftelsens egen kontanta insats i lasarettets verksamhet är av jämförelsevis obetydlig omfattning och uppgår till omkring 3 procent av lasarettets inkomster. Härvid bör beaktas, att stiftelsen även tillhandahåller lokaler för verksamheten i för detta ändamål välbelägna fastigheter.

Den utredning beträffande serafimerlasarettets ekonomi, om vars behövlighet såväl departementschefen i 1935 års åttonde huvudtitel som 1935 års riksdag uttalade sig, föreligger nu, verkställd av en jämligt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallad sakkunnig, och har i Kungl.

Maj:ts här förevarande proposition en närmare redogörelse lämnats för densamma ävensom för de i ämnet avgivna utlåtandena. I anslutning härtill hava framlagts de omorganisationsförslag, beträffande vilka riksdagen nu går att yttra sig.

Frågan om statens ställning till serafimerlasarettet har varit föremål för en ingående behandling av särskilda jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallade sakkunniga för utredning angående lasarettets ekonomi, ställning och verksamhet.

De sakkunniga hava, bland annat med hänsyn till att staten, såsom av det nyss anförda framgår, i verkligheten är serafimerlasarettets egentlige huvudman, föreslagit att staten, som sedan länge har viss undervisning vid karolinska institutet förlagd till lasarettet, skall övertaga även den sjukvårdande verksamheten därstädes.

Starka skäl hava, såsom departementschefen framhållit, anförts för detta förslag, som biträtts av samtliga i ämnet hörda myndigheter. Riksdagen finner sig också böra godkänna detsamma.

I detta sammanhang har till prövning upptagits frågan huruvida tillkomsten av karolinska sjukhuset kan föranleda några förändringar i serafimerlasarettets ställning och verksamhet. I likhet med departementschefen finner riksdagen, att det för staten är av intresse att handhava ledningen av nämnda båda undervisningssjukhus för att därigenom bliva bättre i stånd att på ett ur allmän synpunkt fördelaktigt sätt samordna sjukhusens verksamhet. De i punkt 85 i årets åttonde huvudtitel framlagda och av riksdagen i dess skrivelse nr 8 under punkt 85 utan erinran lämnade linjerna för en framtida lösning av lokalfrågan för karolinska institutets teoretiska institutioner synas, på sätt departementschefen framhållit, icke böra utgöra hinder för statens övertagande av serafimerlasarettet.

Beträffande avtal mellan staten och stiftelsen serafimerlasarettet för reglering av statens och stiftelsens skyldigheter och rättigheter har riksdagen funnit sig kunna uttala sin anslutning till det av de sakkunniga framlagda förslaget med däri av departementschefen förordade jämkningar. Riksdagen lämnar förty Kungl. Maj:t det äskade bemyndigandet att för kronans del träffa dylikt avtal.

Departementschefens förslag, att verksamheten vid serafimerlasarettet skulle efter förstatligandet läggas under direktionens för karolinska sjukhuset förvaltning men att förvaltningen av stiftelsen serafimerlasarettet skulle läggas under en särskild styrelse, godkänner riksdagen, dock under instämmande i vad departementschefen anfört därom, att slutlig ställning till denna förvaltningsfråga icke torde böra tagas i detta sammanhang.

Under hänvisning till de av departementschefen framförda skälen bifaller riksdagen förslaget, att statens övertagande av verk-

s a m h e t e n vid serafimerlasarettet skall äga rum först från och med den 1 juli 1937.

Beträffande de budgetförskott, som gjorts av stiftelsen serafimerlasarettet, anser riksdagen, att staten — liksom staden och länet, vilka i enlighet med gällande avtal redan betalat sina andelar — i nuvarande läge ej bör undandraga sig att täcka sin andel av förskotten.

Förslaget beträffande läkarbehovet vid serafimerlasarettet och i samband därmed stående frågor har icke givit riksdagen anledning till erinran.

I fråga om det av de sakkunniga framlagda löneregleringsförslaget har departementschefen framhållit, att det torde vara erforderligt att göra detsamma till föremål för ett grundligare övervägande än som under nuvarande förhållanden varit möjligt.

Vad angår förhållandena under nästkommande budgetår har departementschefen funnit skäligt, att den av 1935 års riksdag beslutade provisoriska avlöningsförhöjningen för lasarettets personal utsträcker att gälla för nämnda budgetår, varvid i de fall, sådant prövas befogat, ytterligare någon förbättring av lönerna bör ske. Härvid borde emellertid, har departementschefen framhållit, beaktas att den slutliga löneregleringen icke föregreps. Departementschefen har i anslutning härtill föreslagit, att det av 1935 års riksdag för provisorisk avlöningsförbättring anvisade anslaget å 60,000 kronor för nästkommande budgetår skall höjas med 10,000 kronor till 70,000 kronor.

Mot vad departementschefen anført och föreslagit beträffande såväl det framlagda löneregleringsförslaget som avlöningsförhållandena under nästkommande budgetår har riksdagen icke funnit något att erinra.

De beträffande serafimerlasarettets anslagsförhållanden under budgetåret 1936/1937 framförda förslagen hava icke givit riksdagen anledning till erinran.

Ej heller har riksdagen funnit något att erinra mot vad som föreslagits beträffande karolinska sjukhusets anslagsbehov under åttonde huvudtiteln för budgetåret 1936/1937.

I anslutning till vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Grundbelopp	kronor	22,400
b. Vikariatersättningar m. m., <i>förslagsvis</i> . . . . . »	1,000	23,400
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	kronor	14,000
Summa förslagsanslag		kronor 37,400;

dels till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett förslagsanslag av 37,400 kronor;

dels till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett förslagsanslag av 4,000 kronor;

dels till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Utrustning* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett *reservationsanslag* av 180,000 kronor;

dels beslutat, att staten skall enligt avtal, som i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 6 mars 1936 angivna grunderna må komma att träffas mellan Kungl. Maj:t och direktionen över serafimerlasarettet, från och med den 1 juli 1937 övertaga lasarettets drift, ävensom, under förutsättning härav, att från och med samma dag lasarettet och karolinska sjukhuset skola stå under gemensam förvaltning av direktionen för sistnämnda sjukhus;

dels ock till *Universitetssjukhus: Understöd och ersättningar till serafimerlasarettet i Stockholm* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett anslag av 1,007,000 kronor, att utgå under de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

2:o. Allmänna barnbördshuset.

Kungl. Maj:t har (punkt 92 av ovan omförmälda, propositionen nr 1 bifogade statsrådsprotokoll) föreslagit riksdagen att

dels upphäva den av 1910 års riksdag fastställda staten för allmänna barnbördshuset;

dels ock till *Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 185,600 kronor.

Kungl. Maj:ts här förevarande förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen utgår härvid från att den ifrågasatta förbättringen av löneförmånerna för biträdespersonalen vid allmänna barnbördshuset med hänsyn till eventuella konsekvenser kommer att ske enligt i huvudsak samma grunder, som av riksdagen under punkt 1:o) — i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag — godkänts för motsvarande befattningshavare vid serafimerlasarettet.

I anslutning till vad sålunda anförts för riksdagen anmäla, att riksdagen dels upphävt den av 1910 års riksdag fastställda staten för allmänna barnbördshuset, dels ock till *Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett anslag av 185,600 kronor.

Stockholm den 8 maj 1936.

Med undersätlig vördnad.